

**Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní**

Ochrana prvků kritické infrastruktury v Evropské unii

Kateřina Dvořáková

**Bakalářská práce
2013**

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Kateřina Dvořáková**
Osobní číslo: **E090320**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management ochrany podniku a společnosti**
Název tématu: **Ochrana prvků kritické infrastruktury v Evropské unii**
Zadávací katedra: **Ústav regionálních a bezpečnostních věd**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

V současné době dochází v rámci snahy o zvýšení a udržení bezpečnosti obyvatelstva Evropské unie k intenzivnějšímu obracení pozornosti k nebezpečím vyplývajícím ze zranitelnosti kritické infrastruktury. Předmětem práce bude pojetí ochrany kritické infrastruktury v rámci Evropské unie.

Rešerše odborné literatury a dalších pramenů.
Vymezení pojmu kritická infrastruktura.
Charakteristika prvků kritické infrastruktury.
Pojetí kritické infrastruktury v zemích EU.
Ochrana prvků kritické infrastruktury v zemích EU.
Formulace závěrů, zhodnocení a návrhy.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

MOZGA, J. a kol. Kritická infrastruktura společnosti. 1. vyd. Hradec Králové : Gaudeamus, 2008. 155 s. ISBN 978-80-7041-299-2.

PROCHÁZKOVÁ, D. Základní legislativa. Bezpečnost a krizové řízení. Praha : Police History, 2006, pp. 166-167. 255 s. ISBN 80-86477-35-5.

ŠENOVSKEÝ, M. a kol. Ochrana kritické infrastruktury. 1. vyd. Ostrava : SPBI, 2007. 141 s. ISBN 978-80-7385-025-8.

TICHÝ, M. Ovládání rizika: Analýza a management. Praha: C. H. Beck, 2006. 396 s. ISBN 80-7179-415-5.

SMEJKAL, V., RAIS, K. Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích. Praha 7 : Grada Publishing, 2007. 354 s. ISBN 978-80-247-3051-6.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Ondřej Svoboda

Ústav regionálních a bezpečnostních věd

Datum zadání bakalářské práce: 30. září 2012

Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2013

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.

děkanka

L.S.

doc. Ing. Ivaňá Kraftová, CSc.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 3. října 2012

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 30. 4. 2013

Kateřina Dvořáková

PODĚKOVÁNÍ

Tímto bych ráda poděkovala svým vedoucím práce Ing. Ondřeji Svobodovi a Ing. Pavlu Zdražilovi za jejich odbornou pomoc, cenné rady a poskytnuté materiály, které mi pomohly při zpracování bakalářské práce.

Rovněž bych ráda poděkovala zaměstnanci Hasičského záchranného sboru Pardubického kraje, mjr. Mgr. Petru Kadlecovi, Ph.D. za poskytnutí cenných informací, jež mi velmi pomohly při tvorbě této práce.

Dále bych zde ráda poděkovala své rodině za podporu při studiu, bez nich by tato práce nevznikla.

ANOTACE

Práce se zabývá problematikou ochrany prvků kritické infrastruktury. Problematika kritické infrastruktury a její ochrany je nejdříve nastíněna obecně s akcentem na vymezení základních pojmů a na její pojetí ze strany Evropské unie. Dále jsou v práci porovnávány různé přístupy k řešení problematiky kritické infrastruktury na úrovni Evropské unie a vybraných členských států. Část práce se zabývá i porovnáním vybraných prvků kritické infrastruktury z hlediska jejich dopadu na evropskou a národní úroveň – na příkladu České republiky.

KLÍČOVÁ SLOVA

Kritická infrastruktura, prvek kritické infrastruktury, ochrana kritické infrastruktury, Evropská unie

TITLE

Elements of critical infrastructure protection in the European Union

ANNOTATION

This thesis deals with a topic of protection of critical infrastructure. Problems of critical infrastructure and their protection are generally described in the first part of this work with regards to clarification of basic terms and their interpretation by European Union. Next part compares several attitudes to solving of problems related to critical infrastructure by European Union and their selected members. Last part follows up with comparison of selected elements of critical infrastructure in regards to the impact on the European and national level – by an example of Czech Republic.

KEYWORDS

Critical infrastructure, Element of critical infrastructure, protection of critical infrastructure, European Union

OBSAH

ÚVOD	- 10 -
1 VYMEZENÍ POJMU KRITICKÁ INFRASTRUKTURA	- 11 -
1.1 INFRASTRUKTURA.....	- 11 -
1.1.1 <i>Veřejná infrastruktura</i>	- 11 -
1.1.2 <i>Kritická infrastruktura</i>	- 11 -
1.1.3 <i>Evropská kritická infrastruktura</i>	- 12 -
1.1.4 <i>Subjekty a prvky kritické infrastruktury</i>	- 12 -
2 OCHRANA KRITICKÉ INFRASTRUKTURY	- 14 -
2.1 PROBLEMATIKA OCHRANY KRITICKÉ INFRASTRUKTURY	- 14 -
2.1.1 <i>Dokumenty ochrany kritické infrastruktury</i>	- 15 -
2.2 ODOLNOST KRITICKÉ INFRASTRUKTURY	- 16 -
2.2.1 <i>Narušení funkčnosti kritické infrastruktury</i>	- 16 -
2.3 ODPOVĚDNOST ZA OCHRANU KRITICKÉ INFRASTRUKTURY V EVROPSKÉ UNII	- 17 -
2.4 OCHRANA KRITICKÉ INFRASTRUKTURY V EVROPSKÉ UNII	- 17 -
3 POJETÍ KRITICKÉ INFRASTRUKTURY VE VYBRANÝCH ZEMÍCH EVROPSKÉ UNIE..	- 20 -
3.1 KRITÉRIA PRO URČENÍ PRVKU KRITICKÉ INFRASTRUKTURY	- 20 -
3.1.1 <i>Postup pro určení prvku kritické infrastruktury</i>	- 21 -
3.1.2 <i>Prvky kritické infrastruktury v Evropské unii</i>	- 21 -
3.2 SROVNÁNÍ KRITICKÉ INFRASTRUKTURY VE VYBRANÝCH ZEMÍCH.....	- 22 -
3.2.1 <i>Kritická infrastruktura České republiky</i>	- 23 -
3.2.2 <i>Kritická infrastruktura Polské republiky</i>	- 27 -
3.2.3 <i>Kritická infrastruktura Spolkové republiky Německo</i>	- 28 -
3.2.4 <i>Kritická infrastruktura Slovenské republiky</i>	- 30 -
3.3 KOMPARACE VYBRANÝCH ZEMÍ.....	- 31 -
3.3.1 <i>Komparace pojetí kritické infrastruktury</i>	- 31 -
3.3.2 <i>Komparace oblastí kritické infrastruktury</i>	- 31 -
3.3.3 <i>Komparace odpovědností za chod kritické infrastruktury</i>	- 33 -
4 SROVNÁNÍ PRVKŮ KI NA EVROPSKÉ A NÁRODNÍ ÚROVNI.....	- 35 -
4.1 ŘÍZENÝ ROZHOVOR S PRACOVNÍKEM HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU	- 35 -
4.1.1 <i>Zhodnocení</i>	- 35 -
4.2 MOŽNÉ PRVKY KRITICKÉ INFRASTRUKTURY A JEJICH DOPAD NA EVROPSKÉ A NÁRODNÍ ÚROVNI	- 37 -
ZÁVĚR.....	- 40 -
POUŽITÁ LITERATURA	- 42 -
SEZNAM PŘÍLOH	- 45 -

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Druhy ohrožení kritické infrastruktury.....	- 16 -
Tabulka 2: Oblasti kritické infrastruktury v EU	- 22 -
Tabulka 3: Oblasti kritické infrastruktury v ČR před novelizací krizového zákona	- 23 -
Tabulka 4: Oblasti kritické infrastruktury v ČR po novelizaci krizového zákona	- 24 -
Tabulka 5: Oblasti kritické infrastruktury v Polsku	- 27 -
Tabulka 6: Oblasti kritické infrastruktury v Německu.....	- 29 -
Tabulka 7: Oblasti kritické infrastruktury Slovenské republiky	- 30 -
Tabulka 8: Porovnání možných prvků KI na evropské a národní úrovni na příkladu ČR ..	- 37 -

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

BBK	Spolkový úřad pro civilní ochranu a asistenci v případě pohrom (Bundesamt für Bevölkerungsschutz und Katastrophenhilfe)
BSI	Spolkový úřad pro informační bezpečnost (Bundesamt für Sicherheit in der Informationstechnik)
CIWIP	Výstražná informační síť kritické infrastruktury (Critical Infrastructure Warning Information Network)
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
EKI	Evropská kritická infrastruktura
EPCIP	Evropský program na ochranu kritické infrastruktury (European Programme for Critical Infrastructure Protection)
EU	Evropská unie
FO	Fyzická osoba
IZS	Integrovaný záchranný systém
MD	Ministerstvo dopravy
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MV	Ministerstvo vnitra
NCI	Národní kritická infrastruktura
NPSI	Národní plán ochrany informační infrastruktury
OPIS	Operační a informační střediska
ORP	Obce s rozšířenou působností
OSS	Organizační složka státu
PK	Pardubický kraj
PO	Právnícká osoba
RMS	Radiační a monitorovací síť
SCADA	Nadřazené ovládání a sběr dat (Supervisory control and data acquisition)
SPD	Státní požární dozor
SSHR	Správa státních hmotných rezerv
SÚJB	Státní úřad pro jadernou bezpečnost
SŽDC	Správa železniční dopravní cesty
ÚSÚ	Ústřední správní úřad
VSI	Vládní středisko bezpečnosti
ZZS	Zdravotnická záchranná služba

ÚVOD

Dnešní společnost je stále více závislá na rozvíjejících se technologiích a dalších systémech moderního světa, tedy na infrastrukturách, které ovlivňují život každého z nás. Z nichž ty, které ohrožují fungování společnosti a jsou pro ni nezbytně nutné, se označují jako kritické. Problematika těchto infrastruktur, respektive kritických infrastruktur, jejichž nefunkčnost znamená možné ohrožení pro správný chod státu, jeho ekonomiku a životy obyvatel, není široké veřejnosti příliš známa. Málokdo si uvědomuje, jak je kritická infrastruktura důležitá a lidé se ji naučili brát spíše jako samozřejmost než, aby se ji snažili chránit. Kritická infrastruktura je nepostradatelná a je potřebné znát rizika jejího ohrožení, která by mohla způsobit její nefunkčnost. Proto je nezbytné chránit ji různými opatřeními a to, jak na úrovni mezinárodní, tak na úrovni individuálních států.

Hlavní úkol vlády každého státu je zajistit rozvoj země a bezpečnost občanů. Česká republika, stejně jako další vyspělé státy, se musí aktivně zabývat možným ohrožením obyvatelstva, zabezpečením základních funkcí státu a zabezpečením základních životně důležitých potřeb obyvatelstva právě v krizových situacích. K dosažení tohoto cíle je však potřeba mít fungující a dobře propracovanou kritickou infrastrukturu. Každá část kritické infrastruktury má své vlastní způsoby zajištění chodu v krizových situacích. Jednotlivou odpovědnost za chod a funkčnost konkrétních prvků si musí vždy stanovit zodpovědné orgány.

Rizika související s ohrožením kritické infrastruktury mohou být způsobena různými vlivy. Tyto vlivy mohou být přírodní, antropogenní, tedy způsobené člověkem, či smíšené, avšak každý z nich představuje reálnou hrozbu pro kritickou infrastrukturu každého státu. Denně se můžeme setkávat s osudy lidí, které postihla závažná událost, jelikož kterýkoliv útok na stát může mít za následek zničení infrastruktur v širokém rozsahu, proto je nezbytné ji zabezpečit ochranou ještě před tím, než vznikne ohrožení s ohledem na vzájemnou propojenost. Problematika kritické infrastruktury a její ochrany je velice rozsáhlá a není možné ji celou v této práci popsat. Z toho důvodu se práce zaměřuje pouze na vybrané části zmíněné tematiky.

Cílem práce je vymezit evropskou kritickou infrastrukturu a porovnat přístupy jednotlivých členských států Evropské unie v rámci její ochrany.

1 VYMEZENÍ POJMU KRITICKÁ INFRASTRUKTURA

V této kapitole budou vymezeny základní pojmy, s kterými budeme pracovat v dalších kapitolách a podkapitolách. Zejména se jedná o pojmy infrastruktura, kritická infrastruktura (KI), subjekty a objekty KI a stanovení evropské kritické infrastruktury dle Směrnice Rady 2008/114/ES o určování a označování evropských KI a o posouzení potřeby zvýšit jejich ochranu a krizového zákona České republiky

1.1 Infrastruktura

Termín infrastruktura vznikl v 19. století ve Francii a v první polovině 20. století označoval vojenská zařízení. V nejobecnějším smyslu je infrastruktura chápána jako množina propojených strukturálních prvků, která drží celou strukturu pohromadě [15]. Infrastruktura označuje všechna základní zařízení dlouhodobého užívání personálního, materiálního a institucionálního druhu, která zaručují fungování dělby úkolů v národním hospodářství. Často se v této souvislosti využívá označení veřejná a kritická infrastruktura [22].

1.1.1 Veřejná infrastruktura

Veřejnou infrastrukturou se rozumí pozemky, stavby, zařízení, a to [22]:

- dopravní infrastruktura, například stavby pozemních komunikací, drah, vodních cest, letišť a s nimi souvisejících zařízení,
- technická infrastruktura, kterou jsou vedení a stavby a s nimi provozně související zařízení technického vybavení, například vodovody, vodojemy, produktovody, kanalizace, čistírny odpadních vod, stavby a zařízení pro nakládání s odpady, trafostanice, energetické vedení, komunikační vedení veřejné komunikační sítě a elektronické komunikační zařízení veřejné komunikační sítě,
- občanské vybavení, kterým jsou stavby, zařízení a pozemky sloužící například pro vzdělávání a výchovu, sociální služby a péči o rodiny, zdravotní služby, kultura, veřejná správa, ochrana obyvatelstva,
- veřejné prostranství, zřizované nebo užívané ve veřejném zájmu.

1.1.2 Kritická infrastruktura

V každém společenství existuje ta část infrastruktury, která se nazývá jako životně důležitá neboli kritická, která má podstatný, respektive rozhodující význam [22]. Postupem času

se utvářely různé definice tohoto pojmu. Zpočátku byla přijata definice, která říkala, že kritickou infrastrukturou se rozumí výrobní i nevýrobní systémy a služby, jejichž nefunkčnost by měla závažné dopady na bezpečnost, ekonomiku, veřejnou správu a zachování nezbytného rozsahu dalších základních funkcí státu při krizových situacích [24], až po definici stanovenou v zákoně č. 430/2010 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) stanovenou definici: „Kritickou infrastrukturou je prvek kritické infrastruktury nebo systém prvků kritické infrastruktury, narušení, jehož funkce by měla závažný dopad na bezpečnost státu, zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva, zdraví osob nebo ekonomiku státu“ [26].

V souvislosti s kritickou infrastrukturou nejde jen o zajištění stavu při výjimečné situaci ohrožení životů a státu, ale jde také o vytvoření běžného provozu společnosti. Infrastruktura je složitý dynamický systém s určitou úrovní přizpůsobivosti, a proto se musí hledat takový stav, při němž infrastruktura neposkytuje služby v požadovaném čase a v požadované kvalitě [13].

1.1.3 Evropská kritická infrastruktura

Evropská kritická infrastruktura (EKI) je dle Směrnice Rady 2008/114/ES vymezena následovně: „EKI je kritická infrastruktura nacházející se v členských státech, jejíž narušení nebo zničení by mělo závažný dopad pro nejméně dva členské státy“ [21]. V české legislativě tento pojem definuje krizový zákon: „EKI je kritická infrastruktura na území České republiky (ČR), jejíž narušení by mělo závažný dopad i na další členský stát Evropské unie“ [26]. Na základě uvedených definic se lze domnívat, že EU se zaměřuje na vymezení obecného pojetí evropské kritické infrastruktury v přeshraničním charakteru s důrazem na nejméně dva členské státy. Dle příkladu ČR je možno usuzovat, že z této definice vychází a orientuje se na stanovení EKI na národní úrovni.

1.1.4 Subjekty a prvky kritické infrastruktury

Subjekty kritické infrastruktury představují provozovatelé prvků kritické infrastruktury [26]. Subjekty odpovídají zejména za ochranu prvku KI a jsou povinny především vypracovat plán krizové připravenosti subjektu KI, umožnit provádění kontroly plánu krizové připravenosti a ochrany prvku KI, umožnit přístup na pozemky a do míst, kde se prvek nachází a bez zbytečného odkladu informovat o skutečnostech týkajících se organizačních, výrobních či jiných změn [25].

Prvky (objekty) kritické infrastruktury zahrnují zejména stavby, zařízení, prostředky nebo veřejnou infrastrukturu, která je určena podle průřezových a odvětvových kritérií. Pokud jsou

části kritické infrastruktury součástí evropské kritické infrastruktury, považují se za subjekty a prvky evropské kritické infrastruktury [26].

2 OCHRANA KRITICKÉ INFRASTRUKTURY

V kapitole bude věnován prostor problematice ochrany kritické infrastruktury, narušení její funkčnosti, vymezení a podrobnější popis klíčových subjektů, které řeší a jsou odpovědní za problematiku ochrany kritické infrastruktury. Dále budou vymezeny základní dokumenty kritické infrastruktury a to zejména plán krizové připravenosti a plán krizové připravenosti subjektu kritické infrastruktury. Důraz bude kladen na ochranu kritické infrastruktury v Evropské unii.

2.1 Problematika ochrany kritické infrastruktury

Úkolem každé společnosti je chránit KI, aby fungovala za jakékoliv situace, tj. za běžných, mimořádných i kritických podmínek [22]. Poškození, narušení či zničení kritické infrastruktury může být způsobeno přírodními katastrofami a vlivem činnosti lidského faktoru, která je úzce spojená se selháním techniky, technologických postupů a s úmyslnými akcemi zahrnujícími terorismus a organizovaný zločin, a to jak z pohledu jednotlivců tak i skupin. Ochrana kritické infrastruktury je proces, který je orientovaný na opatření fungování subjektů a objektů kritické infrastruktury, tak aby nedocházelo k jejich selhání při zohlednění všech možných hrozeb a rizik. Smyslem ochrany kritické infrastruktury je minimální dopad výpadku činnosti těchto infrastruktur tak, aby narušení provozu funkcí, činností nebo služeb bylo krátkodobé, málo četné, zvladatelné a územně omezené tak, aby postihlo co nejmenší množství lidí [6].

Ochrana kritické infrastruktury spojuje dohromady velký počet existujících strategií, plánů a procedur zabývajících se prevencí, připraveností, odezvou a obnovou. Jedná se o koordinaci existujících disciplín, jako jsou např. krizové řízení, plánování kontinuity podnikání, řízení bezpečnosti, řízení rizik, ochrana obyvatelstva (civilní obrana, civilní ochrana) a strategie udržitelného rozvoje. Pro ochranu kritické infrastruktury se vyžaduje aktivní účast vlastníků a operátorů, regulátora, profesních asociací a institucí ochrany obyvatel. Tato spolupráce by měla dodržovat tyto zásady [12]:

- Ochrana kritické infrastruktury by se měla zaměřovat na minimalizaci zdravotních bezpečnostních rizik pro veřejnost a měla by napomoci ke sjednocení (kontinuitě) podnikání a kontinuitě služeb veřejné správy.
- Ochrana by měla vycházet z analýzy vzájemných souvislostí a analýzy zranitelnosti vzhledem ke všem typům hrozeb a nebezpečí.

- Měly by se používat vhodné postupy, metody a techniky řízení rizik pro určení úrovně bezpečné ochrany (ochranné bezpečnosti) a pro nastavení priorit rozdělení (alokace) zdrojů.
- Kritická společenská funkce je vhodným východiskem pro strukturování ochrany do tří vrstev. Vrstva fyzická (systém řízení bezpečnosti vlastníka), provozní (lidský faktor a organizační kultura) a strategická (veřejná správa zabývající se dopady na obyvatelstvo – social impact assessment, vlastník analyzuje možnosti plánování životního cyklu aktiv).

2.1.1 Dokumenty ochrany kritické infrastruktury

Základními dokumenty ochrany kritické infrastruktury jsou plány krizové připravenosti, které zpracovávají určené právnické osoby (PO) nebo podnikající fyzické osoby (FO) a plány krizové připravenosti subjektu kritické infrastruktury, které zpracovávají subjekty kritické infrastruktury [10].

Plán krizové připravenosti

Je dokumentem PO nebo podnikající FO, která zabezpečuje provedení opatření vyplývajících z krizového plánu a územního správního úřadu podle krizového zákona. Je to prostředek k zajištění připravenosti na krizové situace. Plán krizové připravenosti se skládá ze tří částí. Základní část obsahuje předmět činnosti, přehled a hodnocení možných zdrojů rizik a analýzu ohrožení. Operativní část zahrnuje přehled opatření vyplývajících z krizového plánu příslušného orgánu krizového řízení, způsob zajištění jejich provedení, zabezpečení akceschopnosti a ochrany činnosti PO nebo podnikající FO, postupy řešení krizových situací identifikovaných v analýze ohrožení a přehled spojení na příslušné orgány krizového řízení. Pomocná část obsahuje právní předpisy využitelné při přípravě na mimořádné události nebo krizové situace a jejich řešení, zásady manipulace a geografické podklady.

Plán krizové připravenosti subjektu kritické infrastruktury

Je nástroj k udržení připravenosti subjektu kritické infrastruktury na krizové situace, které mohou ohrozit nebo narušit funkci prvku KI. Tento plán obsahuje v základní části seznam prvků kritické infrastruktury a identifikace možných ohrožení funkce prvku kritické infrastruktury. V operativní a pomocné části jsou stanovena opatření a náležitosti na ochranu prvku kritické infrastruktury.

2.2 Odolnost kritické infrastruktury

S kritickou infrastrukturou souvisí i bezprostřední povinnost zabezpečovat její odolnost. Odolnost prvků kritické infrastruktury má vliv na celou řadu faktorů. Některé z faktorů se mění relativně pomalu, jako jsou zvláště přírodní podmínky. Jiné faktory se vyznačují svojí dynamikou a relativně rychlými změnami, tj. ty, které se dotýkají stavu ekonomiky, mezinárodní situace, vývoje vnitřních společenských a sociálních podmínek. Tyto faktory na sebe navzájem působí a ovlivňují se.

Rychlé šíření a náročné předpovídání hrozeb vyžaduje kvalitnější a silnější prostředky, analýzy a systémy včasného varování. Při posouzení reálných hrozeb obsahujících zásahy lidského činitele a přírodní vlivy, které zásadním způsobem působí na prvky kritické infrastruktury, se zástupci příslušných institucí a agentur se spolu s členskými státy EU dohodli na souhrnném přístupu ke všem ohrožením. Naprostá potřeba je okamžitě zareagovat na vzniklou mimořádnou, nestandardní a normálnímu životu se vymykající situaci, snížit její dopad a urychleně začít s fází provozu a obnovy. Přes preventivní a ochranná opatření, která jsou v podobě legislativ, kontrol, zásad a standardů rizikových provozů nelze do budoucna zcela vyloučit hrozbu jak přírodních katastrof, tak i důležitých průmyslových havárií. K oběma typům ohrožení se též zařazuje úmyslné či nedbalostní poškození a narušování funkce kritické infrastruktury [11].

2.2.1 Narušení funkčnosti kritické infrastruktury

Příčiny nebo důvody, které mohou narušit či ohrozit funkčnost kritické infrastruktury se rozumí druhy ohrožení upřesněné v tabulce 1. Subjekty (blíže viz kapitola 2.3) odpovědné za ochranu kritické infrastruktury mají připraveny plány (plány krizové připravenosti, plány krizové připravenosti subjektu kritické infrastruktury) na předcházení a zvládnutí situací spojených s ohrožením KI.

Tabulka 1: Druhy ohrožení kritické infrastruktury

Poř.	Druh ohrožení
1.	Dlouhodobá inverzní situace
2.	Povodně velkého rozsahu
3.	Jiné živelné pohromy velkého rozsahu (kromě 1. a 2.), jako např. rozsáhlé lesní požáry, sněhové kalamity, vichřice, sesuvy půdy, zemětřesení apod.
4.	Epidemie – hromadné nákazy osob (včetně hygienických a dalších režimů)
5.	Epifytie – hromadné nákazy polních kultur (včetně hygienických a dalších režimů)
6.	Epizootie – hromadné nákazy zvířat (včetně hygienických a dalších režimů)
7.	Radiační havárie
8.	Havárie velkého rozsahu způsobená vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky

9.	Jiné technické a technologické havárie velkého rozsahu – požáry, exploze, destrukce nadzemních a podzemních částí staveb
10.	Narušení hrází významných vodohospodářských děl se vznikem rozsáhlé povodně
11.	Znečištění vody, ovzduší a přírodního prostředí haváriemi velkého rozsahu
12.	Narušení finančního a devizového hospodářství státu velkého rozsahu
13.	Narušení dodávek ropy a ropných produktů velkého rozsahu
14.	Narušení dodávek elektrické energie, plynu nebo tepelné energie velkého rozsahu
15.	Narušení dodávek potravin velkého rozsahu
16.	Narušení dodávek pitné vody velkého rozsahu
17.	Narušení dodávek léčiv a zdravotnického materiálu velkého rozsahu
18.	Narušení funkčnosti dopravní soustavy velkého rozsahu
19.	Narušení funkčnosti veřejných telekomunikačních vazeb velkého rozsahu
20.	Narušení funkčnosti veřejných informačních vazeb velkého rozsahu
21.	Migrační vlny velkého rozsahu
22.	Hromadné postižení osob mimo epidemií – řešení následků včetně hygienických a dalších režimů
23.	Narušení zákonnosti velkého rozsahu

Zdroj: upraveno podle [3]

2.3 Odpovědnost za ochranu kritické infrastruktury v Evropské unii

Pro řízení a optimální spolupráci při ochraně kritické infrastruktury jsou v jednotlivých zemích Evropské unie určeny příslušné odpovědné resorty a resorty spolupracující. Hlavní odpovědnost v rámci ochrany EKI nesou členské státy a vlastníci či provozovatelé těchto infrastruktur. Cílem vymezení těchto odpovědných a spolupracujících subjektů je zamezení vzniku krizových situací, zmírnění průběhu a odstranění následků na postiženém území. Přesnější stanovení odpovědnosti jednotlivých zemí bude předmětem 3. kapitoly.

2.4 Ochrana kritické infrastruktury v Evropské unii

V EU je ochrana kritické infrastruktury v postupu utváření jednotlivých legislativních norem. V roce 2004 bylo vydáno sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu „Ochrana kritické infrastruktury při boji proti terorismu“ [20]. Toto sdělení zahrnuje souhrn základních pojmů, postupů či návrhů z oblasti kritické infrastruktury a další opatření pro posílení stávajících nástrojů a splnění daných úkolů. V rámci schopnosti EU chránit kritickou infrastrukturu je v závěru dokumentu pojednáno o vybudování výstražné informační sítě kritické infrastruktury (Critical Infrastructure Warning Information Network - CIWIN) a vytvoření Evropského programu na ochranu kritických infrastruktur (European Programme for Critical Infrastructure Protection - EPCIP). Počátečním důvodem k vytvoření EPCIP bylo zdokonalení evropské prevence, připravenosti a odezvy na teroristické útoky se zaměřením na kritickou infrastrukturu [23]. Další dokument z oblasti ochrany kritické infrastruktury je „Zelená kniha o Evropském programu na ochranu kritické infrastruktury“ [2] z roku 2005,

jejímž cílem je začlenit co největší počet subjektů a získat od nich informace o politikách vhodných pro Evropský program na ochranu kritické infrastruktury. Jednotlivé kapitoly Zelené knihy zahrnují účel a oblast působnosti EPCIP, společný rámec Evropského programu na ochranu kritické infrastruktury, vymezení evropské kritické infrastruktury, národní kritické infrastruktury (NCI), stanovení role vlastníků, provozovatelů, uživatelů KI a návrhy základních principů EPCIP.

Počátečním důvodem k vytvoření Evropského programu na ochranu kritických infrastruktur bylo zdokonalení evropské prevence, připravenosti a reakce na teroristické útoky se zaměřením na kritickou infrastrukturu [23]. Jako základ EPCIP jsou tyto principy [2]:

Subsidiarita

Princip subsidiarity je základem EPCIP, kdy primární odpovědnost za ochranu kritické infrastruktury je na členských státech, vlastnících a provozovatelích. Komise by se měla zaměřit zejména na přeshraniční aspekty.

Důvěrnost

Předávání informací o ochraně kritické infrastruktury, jak na úrovni členských států, tak na úrovni EU, budou zůstávat utajena. V nezbytných případech by však byl povolen přístup. Toto opatření je důležité, protože dané údaje o kritické infrastruktuře by mohly být zneužity a vyvolat tak selhání či jiné důsledky.

Doplňkovost

Již stávající opatření by doplňovala rámec Evropského programu na ochranu kritických infrastruktur a vedla by k celkové implementaci EPCIP.

Spolupráce zainteresovaných subjektů

Všechny zúčastněné subjekty se v rámci svých možností a úkolů zapojí do rozvoje a provádění EPCIP. Vůdčí a usměrňující roli při rozvoji a realizaci přístupu k ochraně kritické infrastruktury v rámci daného území, by měly orgány členských států.

Proporcionalita

Nemělo by význam chránit veškerou infrastrukturu před všemi možnými hrozbami, proto strategie a opatření budou jenom tam, kde na základě vhodných technik řízení rizik bude nalezena jejich potřebnost. Tato opatření budou v potřebné míře možného nebezpečí.

Následujícím dokumentem, který řeší problematiku ochrany KI je „Sdělení komise o Evropském programu na ochranu kritické infrastruktury“ [5] z prosince 2006. Toto sdělení

zahrnuje účel, zásady a obsah EPCIP, kde je podrobněji popsán jeho cíl, který se orientuje na vytvoření komplexního rámce EU se zaměřením na ochranu kritických infrastruktur. V dokumentu jsou druhy ohrožení, kterými se má Evropský program na ochranu kritických infrastruktur zabývat, kontaktní skupina pro ochranu KI, evropská kritická infrastruktura, opatření navržená pro usnadnění rozvoje a provádění EPCIP (akční plán, CIWIN, skupina odborníků, určení vzájemných souvislostí a proces sdílení informací). Je zde stanoveno krizové řízení, doprovodná finanční opatření a národní kritická infrastruktura (NCI), ve které je popsáno určení a stanovení vnitrostátních kritických infrastruktur členskými státy podle daných kritérií. Tato kritéria by si každý z členských států měl vytvořit sám avšak s přihlédnutím na kvalitativní a kvantitativní dopady určité infrastruktury, které jsou [5]:

- rozsah,
- závažnost,
- komunikace s vlastníky či provozovateli kritických infrastruktur,
- určení vzájemných zeměpisných a odvětvových závislostí,
- vytvoření případných krizových plánů.

V roce 2008 Rada Evropské unie vydala „Směrnice Rady 2008/114/ES o určování a označování evropských kritických infrastruktur a o posouzení potřeby zvýšit jejich ochranu“ [21]. Směrnice vymezuje určení a označení evropské kritické infrastruktury (EKI), plány bezpečnosti provozovatele, styčného bezpečnostního úředníka, předkládání zpráv, informace týkající se ochrany EKI a kontaktní místa její ochrany. Tato směrnice doplňuje stávající opatření, ukazuje přístup krok za krokem a zaměřuje se na odvětví energetiky a dopravy. Měla by být posouzena z hlediska dopadu a nutnosti zahrnout do její oblasti další odvětví (například informační a komunikační technologie).

V současné době nebyla ukončena jednání mezi členskými státy EU o určení EKI způsobem, který provedla ČR se svými sousedy z členských států Evropské unie, tj. podpis obecných a technických protokolů [3].

3 POJETÍ KRITICKÉ INFRASTRUKTURY VE VYBRANÝCH ZEMÍCH EVROPSKÉ UNIE

Tato kapitola objasňuje kritéria a postup při určení prvku kritické infrastruktury, kde provozovatelem je organizační složka státu a také prvky KI, kdy provozovatelem není organizační složka státu. Následně budou vymezeny prvky kritické infrastruktury v Evropské unii. Dále bude pojednávat o KI ve vybraných zemích Evropské unie. Konkrétně se bude jednat o kritickou infrastrukturu v České republice, Polské republice, Slovenské republice a Spolkové republice Německo.

3.1 Kritéria pro určení prvku kritické infrastruktury

Základními kritérii pro určení prvku kritické infrastruktury jsou jejich nenahraditelnost a nahraditelnost. Další hledisko posuzování jsou průřezová a odvětvová kritéria, která se řídí zákonem č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon) a to obzvláště s ohledem na stanovení a vyznačení nadnárodních infrastruktur určených ve Směrnici Rady 2008/114/ES o určování a označování evropských kritických infrastruktur a o posouzení potřeby zvýšení jejich ochrany.

Nenahraditelnost

Nenahraditelností se chápe fakt, že při narušení či zničení prvku nebo jeho části je nezbytně nutná oprava, rekonstrukce nebo opětovná výstavba. Činnost nelze nahradit v krátkém časovém horizontu a tím může být závažně ovlivněn život obyvatelstva a fungování veřejné správy. Může být omezeno nebo znemožněno naplnění základních potřeb (např. dodávky plynu, elektřiny, fungování komunikačních prostředků či služeb) [27].

Nahraditelnost

Pod pojmem nahraditelnost se rozumí skutečnost, že při narušení nebo zničení jsou nutné opravy, rekonstrukce či výstavba prvku nebo jeho části avšak jejich činnost lze nahradit jiným nebo provizorním způsobem v dostačující míře [27].

Kritéria průřezová

Kritéria průřezová jsou souhrn hledisek pro posouzení závažnosti vlivu poškození funkce prvku kritické infrastruktury s limitem, který obsahuje rozsah ztrát na životě, dopad na zdraví osob, abnormálně vážný ekonomický dopad či dopad na veřejnost v důsledku omezení poskytnutí nezbytných služeb nebo jiný závažný zákrok do každodenního života [19].

Kritéria odvětvová

Kritéria sektorová neboli odvětvová jsou technické či provozní hodnoty ke stanovení prvku kritické infrastruktury v sektorech energetika, vodní hospodářství, potravinářství a zemědělství, doprava, finanční trh a měna, zdravotnictví, komunikační a informační systémy, nouzové služby a veřejná správa [19].

Společně představují referenční soubor kritérií, která jednoznačným způsobem definují, co vše je možné považovat za prvek kritické infrastruktury. Jedná se o systém prvků KI, které jsou pro stát naprosto klíčové a nenahraditelné [25].

3.1.1 Postup pro určení prvku kritické infrastruktury

Při určování prvku kritické infrastruktury je důležité naplnění její definice, definice prvku kritické infrastruktury (viz krizový zákon), posouzení závažnosti vlivu poškození funkce prvku kritické infrastruktury (viz kritéria průřezová) a dodržení technické či provozní hodnoty ke stanovení prvku kritické infrastruktury (viz kritéria odvětvová). Následně je třeba podotknout odlišnost při určení prvku kde provozovatelem je organizační složka státu (tzv. státní) a kdy provozovatelem není organizační složka státu [18].

Prvek kritické infrastruktury, kde provozovatelem je organizační složka státu (dále jen „OSS“)

Ministerstva a ústřední správní úřady (ÚSÚ) a Česká národní banka (ČNB) zasílají Ministerstvu vnitra návrhy prvků kritické infrastruktury a evropské kritické infrastruktury, jejichž provozovatelem je OSS. Ministerstvo vnitra zpracuje seznam, který je podkladem pro určení prvků KI a EKI, kde provozovatelem je OSS. Vláda usnesením určí prvek kritické infrastruktury a evropské kritické infrastruktury, jejichž provozovatelem je OSS [7].

Prvek kritické infrastruktury, kde provozovatelem není OSS

Opatřením obecné povahy určí ČNB, ministerstva a ÚSÚ prvky kritické infrastruktury a evropské kritické infrastruktury. O tomto určení informují bez zbytečného odkladu Ministerstvo vnitra [7].

3.1.2 Prvky kritické infrastruktury v Evropské unii

V EU jsou prvky kritické infrastruktury vymezeny v návrhu „Směrnice Evropské rady o určování a označování evropské kritické infrastruktury a o posouzení potřeby zvýšit její ochranu“. Jednotlivé oblasti jsou uvedeny v tabulce 2.

Tabulka 2: Oblasti kritické infrastruktury v EU

Poř.	Oblast	Produkt nebo služba
I.	Energetika	Produkce ropy a plynu, rafinování, zpracování, skladování a distribuce potrubím
		Výroba a rozvod elektřiny
II.	Jaderný průmysl	Produkce a skladování a zpracování jaderných látek
III.	Informační a komunikační technologie (ICT)	Ochrana informačních systémů a sítí
		Automatizace přístrojů a kontrolních systémů (SCADA atd.)
		Internet
		Poskytování pevných telekomunikačních sítí
		Poskytování mobilních telekomunikačních sítí
		Radiová komunikace a navigace
		Satelitní komunikace
		Vysílání
IV.	Voda	Zásobování pitnou vodou
		Kontrola kvality vody
		Těsnění a kontrola množství vody
V.	Potraviny	Zásobování potravinami a zajištění bezpečnosti potravin
VI.	Ochrana zdraví	Lékařská a nemocniční péče
		Léky, séra, očkovací látky a léčiva
		Biologické laboratoře a biologičtí činitelé
VII.	Finanční	Infrastruktury a systémy zúčtování a vypořádání obchodů s cennými papíry
		Regulované trhy
VIII.	Doprava	Silniční doprava
		Železniční doprava
		Letecká doprava
		Vnitrozemská vodní doprava
		Zámořská a příbřežní námořní doprava
IX.	Chemický průmysl	Produkce, skladování a zpracování chemických látek
		Potrubí pro přepravu nebezpečných látek (chemických látek)
X.	Vesmír	Vesmír
XI.	Výzkumná zařízení	Výzkumná zařízení

Zdroj: upraveno podle [5]

3.2 Srovnání kritické infrastruktury ve vybraných zemích

Strukturu kritické infrastruktury si určují státy samy, proto v některých zemích EU je kritická infrastruktura téměř totožná a v některých např. podoblastech (produktů a služeb) se více odlišuje. Záměrem této kapitoly je podat ucelený přehled o oblastech, jejich členění, odpovědnosti příslušných rezortů a porovnání jednotlivých zemí.

3.2.1 Kritická infrastruktura České republiky

Rok 2011 přinesl změnu zákona č. 430/2010 Sb., kterým se mění zákon č.240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů. Hlavním důvodem pro přijetí krizového zákona byla nutnost zapracovat do právního řádu ČR požadavky Směrnice Rady Evropské unie č. 2008/114/ES ze dne 8. prosince 2008 o určování a označování evropských kritických infrastruktur a posuzování potřeby zvýšit jejich ochranu. S úpravou krizového zákona nastala i změna oblastí kritické infrastruktury. Tato změna si vyžádala obměnu produktů, služeb a přidání nových podoblastí. Všechny tyto oblasti nebo podoblasti jsou vyjmenovány v příloze nařízení vlády č. 432/2010 Sb., o kritériích pro určení prvku kritické infrastruktury. V příloze tohoto nařízení jsou popsány a přesně stanoveny podmínky, které musí být splněny, aby prvek mohl být považován za „kritický“. V následujících tabulkách, respektive v tabulce 3 jsou oblasti kritické infrastruktury před novelizací krizového zákona a v tabulce 4 jsou uvedeny oblasti po novelizaci krizového zákona.

Tabulka 3: Oblasti kritické infrastruktury v ČR před novelizací krizového zákona

Poř.	Oblast	Produkt nebo služba
I.	Energetika	Elektřina
		Plyn
		Ropa
II.	Vodní hospodářství	Zásobování pitnou a užitkovou vodou
		Zabezpečení a správa povrchových vod a podzemních zdrojů vody
		System odpadních vod
III.	Potravinařství a zemědělství	Produkce potravin
		Péče o potraviny
		Zemědělská výroba
IV:	Zdravotní péče	Přednemocniční neodkladná péče
		Nemocniční péče
		Ochrana veřejného zdraví
		Výroba, skladování a distribuce léčiv a zdravotnických prostředků
V.	Doprava	Silniční doprava
		Železniční doprava
		Letecká doprava
		Vnitrozemská vodní doprava
VI.	Komunikační a informační systémy	Pevné a mobilní telefonní sítě
		Radiová a satelitní komunikace a navigace
		Televizní a radiové vysílání
		Poštovní a kurýrní služby
		Internet a datové služby

VII.	Bankovní a finanční sektor	Správa veřejných financí
		Bankovníctví
		Pojišťovnictví
		Kapitálový trh
VIII.	Nouzové služby	Hasičský záchranný sbor ČR a jednotky požární ochrany
		Policie ČR
		Armáda ČR
		Radiační monitorování
		Předpovědní, varovná a hlásná služba
VIII.	Veřejná správa	Státní správa a samospráva
		Sociální ochrana a zaměstnanost
		Justice a vězeňství

Zdroj: upraveno podle [11]

Tyto oblasti byly schváleny Bezpečnostní radou státu usnesením č. 30 z roku 2007 ve „Zpráva Výboru pro civilní nouzové plánování“, které platily do roku 2011 [11].

Tabulka 4: Oblasti kritické infrastruktury v ČR po novelizaci krizového zákona

Poř.	Oblast	Podoblast	Produkt nebo služba
I.	Energetika	A. Elektřina	A. 1 Výrobní elektrárny
			A. 2 Přenosová soustava
			A. 3 Distribuční soustava
		B. Zemní plyn	B. 1 Přepavní soustava
			B. 2 Distribuční soustava
			B. 3 Skladování plynu
		C. Ropa a ropné produkty	C. 1 Přepavní soustava
			C. 2 Distribuční soustava
			C. 3 Skladování ropy a pohonných hmot
			C. 4 Výroba pohonných hmot
II.	Vodní hospodářství		
III.	Potravinařství a zemědělství	A. Rostlinná výroba	
		B. Živočišná výroba	
		C. Potravinářská výroba	
IV.	Zdravotnictví		
V.	Doprava	A. Silniční doprava	
		B. Železniční doprava	
		C. Letecká doprava	C. 1 Letiště
			C. 2 Řízení letového provozu
		D. Vnitrozemská vodní doprava	

VI.	Komunikační a informační systémy	A. Technologické prvky (TP) pevné sítě elektronických komunikací	
		B. TP mobilní sítě elektronických komunikací	
		C. TP sítí pro rozhlasové a TV vysílání	
		D. TP pro satelitní komunikaci	
		E. TP pro poštovní služby	
		F. TP informačních systémů	
VII.	Finanční trh a měna		1. Výkon činnosti ČNB 2. Poskytování služeb v oblasti bankovníctví a pojišťovnictví
VIII.	Nouzové služby	A. Integrovaný záchranný systém	
		B. Radiační monitorování	
		C. Předpovědní, varovná a hlásná služba	
IX.	Veřejná správa	A. Veřejné finance	
		B. Sociální ochrana a zaměstnanost	B. 1 Sociální zabezpečení
			B. 2 Státní sociální podpora
			B. 3 Sociální pomoc
			B. 4 Zaměstnanost
C. Ostatní státní správa			
D. Zpravodajské služby			

Zdroj: upraveno podle [16]

V roce 2012 podle Ministerstva vnitra bylo v ČR (oddělení generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru) určeno 103 prvků kritické infrastruktury, kde provozovatelem je organizační složka státu. 1230 prvků KI, jejichž provozovatelem není organizační složka státu a celkem 1333 prvků kritické infrastruktury v sedmi odvětvích, kde provozovatelem je 152 subjektů KI [18].

Odpovědnost za ochranu kritické infrastruktury v České republice

Hlavní odpovědnost v ČR za ochranu kritické infrastruktury mají zejména zástupci státního a soukromého sektoru, tj. vláda a ústřední správní úřady v jednotlivých oblastech kritické infrastruktury a samozřejmě konkrétní vlastníci či provozovatelé KI, kterým bude zákonem stanovena hlavní odpovědnost za provedení opatření k ochraně kritické infrastruktury.

Vláda

Vláda České republiky schvaluje rozhodující odvětvová a průřezová kritéria pro stanovení prostředků, systémů a jejich složek v oblasti kritické infrastruktury. Po jejich ustanovení odsouhlasí tyto navržené subjekty na území ČR včetně subjektů evropské kritické

infrastruktury. V situaci narušení kritické infrastruktury využívá platných nástrojů krizového řízení [27].

Ministerstvo vnitra

Řešení problematiky kritické infrastruktury koordinuje Ministerstvo vnitra ve spolupráci s ostatními ÚSÚ, jak v dané oblasti kritické infrastruktury v rámci České republiky, tak i v Evropské unie. Ministerstvo vnitra předkládá vládě ke schválení průřezová a odvětvová kritéria. Zároveň předkládá vládě návrhy oblastí, podoblastí, subjektů a prvků kritické infrastruktury a evropské kritické infrastruktury. Samozřejmě plní úkoly vyplývající z členství ČR v EU, zajišťuje mezinárodní výměnu informací v této oblasti, zastává funkci kontaktního místa ČR v rámci evropské kritické infrastruktury a předkládá Evropské komisi zprávy o plnění úkolů vyplývajících z právních předpisů Evropské unie. Každý rok informuje Evropskou komisi o počtu prvků EKI a každé dva roky předkládá Evropské komisi souhrnnou zprávu se všeobecnými informacemi o typech zranitelnosti, hrozbách a rizicích zjištěných v daných odvětvích EKI [21].

Ministerstva a jiné ÚSÚ

Ministerstvu vnitra poskytují ministerstva (dopravy, zdravotnictví, průmyslu a obchodu, životního prostředí a zemědělství) a jiné ÚSÚ nezbytné informace a spolupráci k zajištění jeho koordinační role v oblasti kritické infrastruktury. Současně zpracovávají návrhy odvětvových kritérií v rámci své působnosti, zajišťují zpracování programů ochrany kritické infrastruktury v náležité oblasti kritické infrastruktury. Zabezpečují podstatnou komunikaci se styčnými bezpečnostními pracovníky vlastníků nebo provozovatelů národní kritické infrastruktury a evropské kritické infrastruktury. Navrhují Ministerstvu vnitra subjekty a prvky kritické infrastruktury ČR a evropské kritické infrastruktury. Při tomto se uplatňují průřezová a odvětvová kritéria [27].

Česká národní banka

Česká národní banka navrhuje odvětvová kritéria a předkládá je Ministerstvu vnitra. Určuje opatření obecné povahy prvků kritické infrastruktury a prvků evropské kritické infrastruktury a informuje Ministerstvo vnitra. Kontroluje plány krizové připravenosti subjektů kritické infrastruktury, ochranu prvků kritické infrastruktury a ukládá opatření k nápravě nedostatků zjištěných při kontrolách [26].

Subjekty kritické infrastruktury

Majitelé nebo provozovatelé prvků kritické infrastruktury v rámci odpovědných programů zajišťují ochranu prvků KI a tím zvyšují její odolnost. Jsou to například technické zabezpečovací prostředky, kybernetická ochrana, fyzická ochrana, režimové a organizační opatření a jejich vzájemná kombinace [27].

3.2.2 Kritická infrastruktura Polské republiky

Do polského právního systému byla uvedena EKI implementací směrnice Evropské rady 2008/114/ES ve věci určování a zjišťování evropské kritické infrastruktury a posouzení potřeb v oblasti zlepšování její ochrany. Seznam prvků EKI obstarává Vládní středisko bezpečnosti (VSI) ve spolupráci se zúčastněnými rezorty na základě stanovených požadavků, které jsou součástí kritické infrastruktury s rozdělením na jednotlivé systémy. Tato kritéria dávají možnost rozlišit kritickou infrastrukturu z hlediska závažnosti pro zabezpečení funkce státu a uspokojení potřeb občanů. Tento seznam obsahuje rozlišení prvků EKI nacházející se v Polsku a na území jiných členských států, který má však podstatný vliv na Polsko, seznam prvků evropské kritické infrastruktury není veřejný [14].

Kritická infrastruktura se v Polsku vymezuje jako „systémy a s nimi spojené funkční objekty včetně staveb, zařízení a služeb, které mají klíčový význam pro bezpečnost státu a jeho obyvatel stejně jako sloužící k zajištění efektivního fungování veřejné správy, institucí a podniků“ [17], podle zákona o krizovém řízení. V Národním programu na ochranu kritické infrastruktury (Narodowy Program Ochrony Infrastruktury Krytycznej) z 26. března 2013 jsou vymezeny oblasti respektive systémy znázorněné v tabulce 5.

Tabulka 5: Oblasti kritické infrastruktury v Polsku

Poř.	Oblast	Produkt nebo služba
I.	Systém zaopatrění energií, zdrojů energií a paliv	Elektřina
		Zemní plyn
		Ropa
		Tepelná energie
II.	Komunikační systém	Telefonní komunikace
		Přenos rozhlasových a televizních programů
		Rádia a televize
		Kabelové televize
		Širokopásový přístup k internetu
Poštovní komunikace		
III.	Systém sítí informačních a komunikačních technologií	

IV.	Finanční systém	Rozpočet
		Bankovníctví
		Pojišťovnictví
		Kapitálový trh
V.	Systém zásobování potravinami	
VI.	Systém zásobování vodou	
VII.	Systém ochrany zdraví	
VIII.	Systém dopravy	Železniční doprava
		Automobilová doprava
		Letecká doprava
		Potrubní doprava
		Vnitrozemská vodní doprava
		Námořní doprava
IX.	Záchranný systém	Národní systém záchranných a hasičských složek
		Státní zdravotnické záchranné složky
		Nouzový oznamovací systém
		Horská služba
		Námořní záchranná služba
		Hornická záchranná služba
		Vodní záchranná služba
Národní systém varování před kontaminacemi, epidemiemi a požáry		
X.	Systém zajištění kontinuity veřejné správy	Státní správa
		Místní správa
XI.	Systém výroby, skladování, manipulace a použití chemikálií a radioaktivních látek, včetně potrubí pro nebezpečné látky	Chemický průmysl
		Jaderné zařízení a zdroje ionizujícího záření
		Potrubí nebezpečných látek

Zdroj: Upraveno podle [17]

Odpovědnost za oblasti (systémy) kritické infrastruktury mají zejména Ministerstvo vnitra, Ministerstvo hospodářství, Ministerstvo financí, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo zemědělství a rozvoje venkova a Ministerstvo dopravy a námořní přepravy,

3.2.3 Kritická infrastruktura Spolkové republiky Německo

Od roku 2005 má Spolková republika Německo Národní plán ochrany informační infrastruktury (Nationaler Plan zum Schutz der Informationsinfrastrukturen - NPSI). V roce 2009 byla přijata Národní strategie na ochranu kritické infrastruktury (Nationale Strategie zum Schutz Kritischer Infrastrukturen) tzv. „KRITIS-Strategie“, která je založena na NPSI. Tato strategie shrnuje cíle a politický přístup k ochraně kritické infrastruktury. Tvoří základ pro udržení dosavadní situace s cílem rozvíjet připravenost na nové hrozby [1].

V Německu je kritická infrastruktura definována jako „organizace a zařízení se zásadním významem pro společnost, jejichž selhání nebo poškození by způsobilo trvalé nedostatky dodávek, narušení veřejného pořádku nebo jiné dramatické následky“ [4]. V tabulce 6 jsou uvedeny oblasti a podoblasti kritické infrastruktury.

Tabulka 6: Oblasti kritické infrastruktury v Německu

Poř.	Oblast	Produkt nebo služba
I.	Energetika	Elektřina
		Olej
		Plyn
II.	Telekomunikace a informační technologie	Telekomunikace
		Informační technologie
III.	Doprava a transport	Letecká doprava
		Námořní doprava
		Vnitrozemská vodní doprava
		Železniční doprava
		Silniční doprava
		Logistika
IV.	Zdravotnictví	Lékařské služby
		Léčiva a vakcíny
		Laboratoře
V.	Voda	Veřejné vodovody
		Veřejné čistírny odpadních vod
VI.	Potraviny	Potravinářský průmysl
		Obchod s potravinami
VII.	Finance a pojišťovnictví	Banky
		Burzy
		Pojišťovny
		Poskytovatelé finančních služeb
VIII.	Vláda a veřejná správa	Vláda a veřejná správa
		Parlament
		Soudní orgány
		Nouzové a záchranné služby
IX.	Média a kultura	Vysílání (televize a rozhlas), tištěná a elektronická média
		Kulturní statky
		Významné stavby

Zdroj: upraveno podle [1]

Celkovou odpovědnost za oblast kritické infrastruktury má Ministerstvo vnitra ve spolupráci zejména se Spolkovým úřadem pro informační bezpečnost (Bundesamt für Sicherheit in der Informationstechnik - BSI) a Spolkovým úřadem pro civilní ochranu a asistenci v případě pohrom (Bundesamt für Bevölkerungsschutz und Katastrophenhilfe - BBK).

3.2.4 Kritická infrastruktura Slovenské republiky

Kritická infrastruktura je v pojetí Slovenské republiky chápána jako část infrastruktury (vybrané organizace a instituce, objekty, soustavy, zařízení, služby a systémy), jejíž zničení nebo nefunkčnost může zapříčinit ohrožení, poškození nebo zhoršení politického a ekonomického chodu státu nebo života a zdraví obyvatelstva [8]. Hlavní úkol bezpečnostní politiky Slovenské republiky je průběžné hodnocení rizik na národní i mezinárodní úrovni.

Vláda Slovenské republiky schválila usnesením č. 967 z roku 2005 „Plán práce Rady bezpečnosti Slovenské republiky na rok 2006“, který uložil místopředsedovi vlády, ministru hospodářství ve spolupráci s vybranými ÚSÚ a ostatními státními orgány, předněst roku 2006 „Koncepti kritické infrastruktury ve Slovenské republice a způsob její ochrany a obrany“ [8]. Koncepte byla následujícího roku uskutečněna ve formě „Národní program pro ochranu a obranu kritické infrastruktury ve Slovenské republice“ [9].

V únoru 2011 byl vydán zákon č. 45/2011 o kritické infrastruktuře, v němž je zapracována EKI, působnost orgánů odpovědných za kritickou infrastrukturu, postup jejího určení či vyřazení. Obsahem třetí přílohy tohoto zákona je seznam odvětví kritické infrastruktury uvedený v tabulce 7 [27].

Tabulka 7: Oblasti kritické infrastruktury Slovenské republiky

Poř.	Oblast	Produkt nebo služba
I.	Doprava	Silniční doprava
		Letecká doprava
		Vodní doprava
		Železniční doprava
II.	Elektronická komunikace	Satelitní komunikace
		Sítě a služby pevných a mobilních elektronických komunikací
III.	Energetika	Hornictví
		Elektroenergetika
		Plynárenství
		Ropa a ropné produkty
IV.	Informační a komunikační technologie	Informační systémy a sítě
		Internet
V.	Pošta	Poskytování poštovních služeb, poštovní platební styk a obstaravatelská činnost
VI.	Průmysl	Farmaceutický průmysl
		Hutnický průmysl
		Chemický průmysl
VII.	Voda a atmosféra	Meteorologické služby
		Vodní stavby
		Zajišťování pitné vody
VIII.	Zdravotnictví	

Zdroj: upraveno podle [27]

Odovědnost za kritickou infrastrukturu nese vláda Slovenské republiky, Ministerstvo vnitra a jednotlivá ministerstva (Ministerstvo hospodářství, financí, dopravy, výstavby a regionálního rozvoje, životního prostředí a zdravotnictví).

3.3 Komparace vybraných zemí

Přístup k problematice kritické infrastruktury se ve vybraných členských zemích EU, České republice, Polské republice, Spolkové republice Německo a Slovenské republice, odlišuje. Kritická infrastruktura se liší zejména vymezením v legislativě, jednotlivých odvětvích a dále podle odpovědností za její chod. Některá stanoviska či prioritní oblasti určené jednotlivými zeměmi jsou však téměř totožné.

3.3.1 Komparace pojetí kritické infrastruktury

V Evropské unii je při vymezení pojmu kritická infrastruktura kladen důraz na infrastrukturu, která se nachází v členských státech a jejíž narušení nebo zničení by mělo podstatný vliv na nejméně dva členské státy. V členských státech EU je pozornost věnována především stanovení této infrastruktury na vlastní národní úrovni.

V České republice je kritická infrastruktura chápána prvkem nebo systémem prvků, kde by narušení funkce způsobilo závažný dopad na bezpečnost státu, zajištění základních životních potřeb obyvatelstva, zdraví osob a ekonomiku státu. V Polsku se zaměřují na systémy a s nimi propojené objekty (stavby, zařízení, služby) KI, které mají klíčový význam na bezpečnost státu, obyvatel, veřejné správy, institucí a podniků. Spolková republika Německo ji stanovuje, jako organizaci a zařízení se zásadním významem pro společnost, jejichž selhání či poškození by vyvolalo nedostatky v dodávkách, narušení veřejného bezpečí nebo jiné závažné následky. Podle Slovenské republiky je vnímána, jako část vybrané organizace (instituce, objekty, soustavy, zařízení, systémy, služby), která může zapříčinit zhoršení politického, ekonomického chodu státu a životních situací obyvatelstva. Dle jednotlivých členských zemí je zřejmé, že v některých slovech, jako prvek, systém, organizace, atd., se pojmenování odlišuje, avšak představa o důležitosti této infrastruktury je téměř shodná.

3.3.2 Komparace oblastí kritické infrastruktury

Při srovnání oblastí (odvětví) KI v Evropské unii jako celku a ve vybraných státech je možno na první pohled vidět jejich odlišnost. Podstata je však v mnoha aspektech stejná, některá odvětví se téměř shodují.

Odlíšnosti a společné znaky některých oblastí jsou následující:

- Energetika – Evropská unie i všechny vybrané země zahrnují oblast energetiky. Tato oblast se ve většině případů dále člení na elektřinu, plyn a ropu. Německo uvádí namísto ropy olej. Polsko zahrnuje kromě elektřiny, plynu a ropy ještě tepelnou energii a Slovensko hornictví.
- Vodní hospodářství (voda) – Z pohledu České republiky a Polska se dále tato oblast nečlení. Evropská unie rozděluje oblast na těsnění a kontrolu množství vody, kontrolu kvality vody a společně se Slovenskem na zásobování pitnou vodou. Podoblastmi na Slovensku jsou také meteorologické služby a vodní stavby. V Německu se dané oblasti specifikují na vodovody a čistírny odpadních vod.
- Potravinářství a zemědělství (potraviny) – EU a vybrané země kromě Slovenska začleňují potraviny mezi oblasti KI, avšak jejich podoblasti jsou stanoveny odlišně. V České republice je odvětví rozděleno na rostlinnou a živočišnou výrobu. Polsko svoji oblast potravin dále nerozděluje. Německo ji člení na potravinářský průmysl a obchod s potravinami. Evropská unie uvádí zásobování potravinami a zajištění bezpečnosti potravin.
- Informační a komunikační technologie (systémy) – Česká republika a Evropská unie má rozdělení téměř totožné. Shodují se v pojetí pevných a mobilních telekomunikací, radiových a televizních vysílání, satelitní komunikaci a ochraně informačních systémů. V Evropské unii je dále uvedena automatizace přístrojů a kontrolních systémů, internet, radiová komunikace a navigace. Česká republika zařazuje ještě technologické prvky pro poštovní služby. Slovenská republika má zcela odlišné zařazení. Komunikaci má rozdělenou na tři samostatné oblasti, tj. elektronickou komunikaci, informační a komunikační technologie a poštovní služby, které jsou dále děleny na podobné podoblasti jako v EU a ČR.
- Zdravotnictví (ochrana zdraví) – Česká republika, Polsko a Slovensko zdravotnictví dále nerozdělují. V Německu se dělí na lékařské služby, laboratoře, léčiva a vakcíny. Evropská unie má podobné členění jako Německo.
- Finanční sektor – V EU se zaměřuje na regulované trhy, infrastrukturu a systémy zúčtování a vypořádání obchodu s cennými papíry. V podoblasti pojišťovnictví stejně jako v bankovníctví se Polsko, Německo a Česká republika shodují. ČR uvádí také

výkon činnosti ČNB, Polsko rozpočet a kapitálový trh, Německo burzy a poskytovatele finančních služeb. Slovensko finanční sektor neuvádí.

- Nouzové služby (záchranný systém) – Slovensko, Německo a Evropská unie nouzové služby neuvádějí. Česká republika je má rozděleny na integrovaný záchranný systém, radiační monitorování, předpovědní, varovnou a hláskou službu. V Polsku je národní systém varování, horská, námořní, hornická a vodní záchranná služba, ostatní podoblasti jsou podobné s ČR.
- Doprava – Je téměř shodnou oblastí zahrnutou v EU a všech zmiňovaných zemích. Doprava se ve většině případů člení na silniční, železniční, leteckou a vnitrozemskou vodní. Polsko, Německo a Evropská unie mají navíc námořní dopravu.
- Veřejná správa – Slovensko a Evropská unie nemají tuto oblast stanovenou. Veřejná správa je v ČR a Německu rozdělena zcela odlišně. V Německu se člení na vládu a veřejnou správu, parlament, soudní orgány, nouzové a záchranné služby. Oproti tomu Česká republika má členění na veřejné finance, sociální ochranu a zaměstnanost, ostatní státní správu a zpravodajské služby. V Polsku je oblast KI zajištění kontinuity veřejné správy, která je rozdělena na státní a místní správu.
- Průmysl - Evropská unie se zaměřuje na dvě samostatné oblasti, průmysl jaderný a chemický. Jaderný zahrnuje podoblasti produkce, skladování a zpracování jaderných látek. Chemický se dále člení stejně, avšak ještě zahrnuje potrubí pro přepravu nebezpečných látek. Na Slovensku kromě chemického začleňují ještě farmaceutický a hutnický průmysl. Polsko má podoblasti chemický průmysl, potrubí nebezpečných látek, jaderné zařízení a zdroje ionizujících záření zahrnuté do odvětví systému výroby, skladování, manipulace a použití chemikálií a radioaktivních látek. Česká republika a Německo oblast nezahrnují, nicméně jejich zařazení by bylo opodstatněné.

Další oblasti kritické infrastruktury nejsou v rámci srovnání uvedeny, jelikož je nemají vybrané země a Evropská unie společně. Jedná se o vesmír a výzkumná zařízení (EU), média a kultura (Německo).

3.3.3 Komparace odpovědností za chod kritické infrastruktury

V rámci Evropské unie je odpovědnost za národní kritickou infrastrukturu na členských státech, kdy na základě principu subsidiarity (viz. podkapitola 2.4) si každá země odpovídá za ochranu své kritické infrastruktury.

Odpovědnost za ochranu a její chod je ve většině vybraných států podobná. Hlavní odpovědnost mají příslušná ministerstva, zejména Ministerstvo vnitra. V Německu je tomu ale jinak, celkovou odpovědnost řídí Spolkový úřad pro informační bezpečnost (BSI) a Spolkový úřad pro civilní ochranu a asistenci v případě pohrom (BBK). Odpovědnost za jednotlivé oblasti mají ostatní ministerstva, podle jejich zaměření na dané odvětví.

4 SROVNÁNÍ PRVKŮ KI NA EVROPSKÉ A NÁRODNÍ ÚROVNI

Tato kapitola uvádí porovnání možných prvků kritické infrastruktury České republiky na evropské a národní úrovni. Toto porovnání vychází jak z vlastního poznání, tak ze znalostí získaných prostřednictvím rozhovorů s dvěma pracovníky Hasičského záchranného sboru. Jsou zde tedy zohledněny různé pohledy na problematiku kritické infrastruktury.

4.1 Řízený rozhovor s pracovníkem Hasičského záchranného sboru

K získání relevantních informací k problematice kritické infrastruktury jsem zvolila formu řízeného rozhovoru s pracovníkem Hasičského záchranného sboru (HZS) Pardubického kraje, mjr. Mgr. Petrem Kadlecem, Ph.D. Tento rozhovor jsem si zvolila cíleně, kvůli kvalitativnímu charakteru použité metody, kterou považuji za vhodný nástroj pro získání více informací a skutečností týkajících se kritické infrastruktury. Řízený rozhovor byl tvořen ze 17 základních otázek a z kontextu plynoucích podotázek, přičemž postihoval problematiku následujících oblastí:

- Subjekty KI
- Objekty KI
- Významné objekty KI a jejich ochrana
- Komunikace v rámci KI
- Ochranné prvky a sankce
- Legislativní úprava a finanční zabezpečení
- Zhodnocení aktuálního stavu

4.1.1 Zhodnocení

Podle očekávání bylo potvrzeno, že objektů kritické infrastruktury na relativně nevelkém území Pardubického kraje není mnoho. Jedná se především o peněžní ústavy, banky, operační a informační střediska (OPIS) základních složek integrovaného záchranného systému (IZS). Konkrétněji to jsou zásobníky ropy a pohonných hmot – Paramo Pardubice, Kostelec u Heřmanova Městce; přenosové distribuční sítě, elektrárny – Chvaletice, Opatovice nad Labem; objekty České pošty, telekomunikační vedení a vysílače. Překvapivé je, že objekty kritické infrastruktury patří z větší části soukromým vlastníkům. Tyto objekty jsou například Paramo, elektrárna Chvaletice, Opatovice nad Labem, Česká spořitelna a ČSOB.

Řada skutečností týkající se prvků kritické infrastruktury podléhá utajení, což je opodstatněno potřebou ochrany kritické infrastruktury před jejím zneužitím. Informace se týkají především speciálních režimů (posílení ochrany, zásobování energií, utajení polohy) a významných konkrétních objektů.

S ochrannými opatřeními se u objektů kritické infrastruktury samozřejmě počítá a v případě vyhlášení krizového stavu má například daný objekt nárok na přednostní zásobování. Některé z objektů mohou být zajištěny náhradními zdroji elektrické energie, jako je tomu například u nemocnic. Zabezpečení ochrany je individuální, záleží na typu umístění, dané situaci, charakteru objektu a významu pro společnost. Zajištění ochrany objektů kritické infrastruktury je naprosto závislé na subjektu, tedy provozovateli (soukromém vlastníku nebo státu) prvku kritické infrastruktury. Vlastník, by vždy měl zvážit, zda je zabezpečení dostačující k poměru vynaložených finančních prostředků a bezpečnosti.

V průběhu rozhovoru došlo i na problematiku komunikace a její zabezpečení například v případě výpadku elektrického proudu. V tomto případě by měli být operátoři schopni pokrýt postižené území vlastními vysílači. Některé z nich jsou zabezpečeny náhradními zdroji elektrické energie. Operační a informační střediska daného kraje mají vždy vlastní záložní agregáty, které jsou schopny plně pokrýt celkovou kapacitu. U systému „Matra“ jsou základní vysílací stanice zajištěny pomocí agregátů. Systém Matra umožňuje vzájemnou komunikaci mezi složkami integrovaného záchranného systému. Přenos komunikace je kódovaný, aby nemohl být narušen. Podle respondenta jsou systémy komunikace dalších operátorů (např. i Matra) pokryty buňkami (anténními stožáry).

Instalace ochranných prvků (např. oplocení, vlastní jednotka podnikových hasičů, kamerový systém) se z hlediska krizového řízení nekontroluje. Z pohledu Státního požárního dozoru se provádí kontrola podle příslušných zákonů, které jsou popsány v řízeném rozhovoru u otázky č. 12. Hasičský záchranný sbor ČR, oddělení krizového řízení a ochrany nemá oprávnění sankcionovat subjekty kritické infrastruktury, oprávnění má pouze z důvodu daných Státním požárním dozorem. Tuto pravomoc má oddělení stavební prevence.

Další otázky byly směřované na rozdíly mezi podnikovými hasiči a hasiči HZS ČR. V zákoně č. 133/1985 Sb., o požární ochraně ve znění pozdějších předpisů nejsou legislativně uvedeny rozdíly mezi nimi, avšak mezi zájmy soukromého vlastníka a státu se rozdíly nalézají (legislativně nepodložené). Pozornost státu je zaměřena na zajištění nákladů od vlastníka, aby s nejvyšší bezpečností ideálně vyráběl a zajistil tak pracovní uplatnění.

V řízeném rozhovoru bylo poskytnuto mnoho zajímavých a užitečných informací týkajících se komunikace složek IZS, hasičů HZS Pardubického kraje a objektů či subjektů kritické infrastruktury. Rozhovor také ujasnil, které z objektů kritické infrastruktury se mohou nacházet v Pardubickém kraji, konkrétní seznam ale poskytnut nebyl. Celý řízený rozhovor s panem Kadlecem je uveden v příloze A této bakalářské práce.

Pro získání uceleného pohledu na jednotlivé prvky kritické infrastruktury proběhla schůzka s kpt. Ing. Pavlem Vítkem. V rámci této diskuze byl poskytnut seznam prvků KI v Pardubickém kraji. Tento seznam nezahrnuje všechny prvky, jelikož mnoho informací týkajících se prvků kritické infrastruktury podléhá režimu utajení. Podle pana Vítka se v Pardubickém kraji nachází do padesáti prvků KI. Konkrétní seznam prvků nepodléhající utajení, je uveden v příloze B.

4.2 Možné prvky kritické infrastruktury a jejich dopad na evropské a národní úrovni

Vzhledem k problematice spojené s již zmiňovaným utajením seznamu prvků kritické infrastruktury, byl na základě obou pohovorů a poskytnutých informací od mjr. Mgr. Petra Kadlece, Ph.D. a kpt. Ing. Vítka vytvořen příklad možných prvků kritické infrastruktury, který pro jednotlivé oblasti navrhuje prvky, jež jsou nebo by pravděpodobně mohly být prvky KI. Tento návrh představuje možné dopady selhání KI na evropskou a národní úroveň v rámci přeshraničního charakteru. Jednotlivé možné prvky, rozdělené do příslušných oblastí, jsou znázorněny v následující tabulce 8.

Tabulka 8: Porovnání možných prvků KI na evropské a národní úrovni na příkladu ČR

Poř.	Oblast	Prvek KI	Evropská úroveň	Národní úroveň	Pozn.
I.	Energetika	Jaderné elektrárny (Temelín, Dukovany)	Ano	Ano	
		Tepelné a vodní elektrárny	Ne	Ano	
		Ropovody a plynovody (Družba)	Ano	Ano	
		Zásobníky ropy (Paramo)	Ne	Ano	
II.	Vodní hospodářství	Zdroje pitné vody (Želivka, Karání)	Ne	Ano	
III.	Potravinářství a zemědělství	Zásobování potravinami (mlýny, sýpky)	Ne	Ano	
IV.	Zdravotnictví	Nemocnice (Fakultní nemocnice v Motole)	Ne	Ano	

V.	Doprava	Hlavní koridory železniční sítě (Děčín – Praha – Brno – Břeclav)	Ano	Ano	
		Letiště (Letiště Václava Havla)	Ano	Ano	
		Letiště (Letiště Pardubice)	Ne	Ano	
VI.	Komunikační a informační systémy	Internet (spojení)	Ano	Ano	Výpadek spoje by pravděpodobně přetížil okolní spoje
VII.	Finanční trh a měna	ČNB	Ano	Ano	
		„Velké“ finanční ústavy (ČSOB, Česká spořitelna, Komerční banka)	Ano	Ano	Jejich problémy by mohly významně ohrozit jejich matky v ostatních státech
		„Malé“ finanční ústavy (Air bank)	Ne	Ano	
VIII.	Nouzové služby	IZS (Operační středisko HZS Pardubického kraje)	Ne	Ano	
IX.	Veřejná správa	Sociální ochrana (Okresní správa sociálního zabezpečení Pardubice)	Ano	Ano	Dlouhodobé selhání systému výplat sociálních dávek by mohlo způsobit migraci obyvatelstva do ostatních zemí

Zdroj: vlastní

Prvků národní kritické infrastruktury, které lze současně řadit i do evropské kritické infrastruktury není mnoho. Jak je z tabulky 8 zřejmé, prvky které mohou způsobit vážnější ohrožení a tím ovlivnit evropskou kritickou infrastrukturu, jsou zastoupeny především v oblasti:

- Energetiky
- Dopravy
- Komunikačních a informačních systémů
- Finančního trhu a měny
- Veřejné správy

Jednotlivé oblasti jsou mezi sebou natolik propojeny, že selhání jednoho prvku kritické infrastruktury by mohlo způsobit narušení, poškození či selhání dalšího prvku KI a tím

ovlivnit další funkčnost jiných oblastí. Například při zásadním výpadku zásobování elektrickou energií může být ohrožena doprava a tím ovlivnit dodávky potravin nebo způsobit výpadek datové sítě a ohrozit například bankovní sektor nebo sociální ochranu (způsobit selhání systému výplat sociálních dávek). Závažné dopady by se mohly týkat například bezpečnosti státu, zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva, zdraví osob, životního prostředí a ekonomiky daného státu.

ZÁVĚR

Práce pojednává o konkrétních oblastech a prvcích kritické infrastruktury v souvislosti s její ochranou v rámci Evropské unie a vybraných členských států. Zobrazuje rozdílné chápání důležitosti oblastí či prvků, které zahrnují jednotlivé státy do KI v souvislosti s udržením její funkčnosti. V případě ohrožení se kvůli provázanosti jednotlivých oblastí stává zranitelným větší počet prvků i z jiných odvětví.

Tato práce je rozdělena do tematických kapitol. Každá z nich se zaměřuje na určitou oblast a její přesné stanovení. První kapitola se orientuje na vymezení pojmu infrastruktura z hlediska jejího dělení na veřejnou a kritickou infrastrukturu. Poukazuje na evropskou kritickou infrastrukturu dle Směrnice Rady 2008/114/ES o identifikaci a označení evropských kritických infrastruktur a potřebě zlepšit jejich ochranu, vytvořil se tím přístup k eliminaci duplicity a časové prodlevy, dále na subjekty a prvky KI. Tato kapitola se však spíše zaměřuje na obecnou podobu těchto pojmů, aby bylo možné s nimi v dalším textu pracovat.

Dále se práce zabývá ochranou kritické infrastruktury jakožto procesu, orientovaného na opatření zajišťující její plynulý chod. Pojednává o plánu krizové připravenosti a plánu krizové připravenosti subjektu kritické infrastruktury. Zaměřuje se na odolnost a možnosti narušení její funkčnosti. Jednotlivé druhy těchto ohrožení jsou zpracovány do tabulky 1. Dále tato kapitola řeší odpovědnost za ochranu KI v rámci Evropské unie, kde je uvedena hlavní odpovědnost členských států, vlastníků a provozovatelů. Také je zde popsán Evropský program na ochranu kritických infrastruktur a jeho základní principy.

Následně je objasněn postup a kritéria pro určení prvku KI, který posuzuje dvě hlediska, jejich nenahraditelnost či nahraditelnost a také průřezová a odvětvová kritéria. Jsou zde uvedeny oblasti kritické infrastruktury EU a vybraných členských států (České republiky, Slovenské republiky, Spolkové republiky Německa a Polské republiky). U těchto zemí je vždy uvedeno vymezení KI, jednotlivá odvětví spolu s členěním jsou zpracována v tabulkách, stanovení odpovědnosti za jejich chod a provedena celkové komparace již zmiňovaných oblastí.

Poslední kapitola se zaměřuje na návrh možných prvků kritické infrastruktury na evropské a národní úrovni, přičemž vychází především z rozhovorů s pracovníky Hasičského záchranného sboru kpt. Ing. Vítkem a mjr. Mgr. Petrem Kadlecem, Ph.D. Detailní informace, které byly od zmiňovaných osob poskytnuty, jsou uvedeny v přílohách této práce a některé

z nich byly zapracovány do provedené komparace. Z návrhu eventuálních prvků jsou vyvozeny možné důsledky přeshraničního charakteru.

Závěrem je nutno upozornit na skutečnost, že kritická infrastruktura se neustále vyvíjí a hledá svoji ustálenou formu. Není možné se domnívat, že dnešní podoba oblastí kritické infrastruktury, jejich kritérií a způsobu určení jednotlivých prvků je v členských státech Evropské unie konečná a v návaznosti na vnitrostátní a mezinárodní situaci se nebude nadále vyvíjet. Dynamický vývoj v oblasti kritické infrastruktury způsobuje, že je neustále co zdokonalovat, poznávat a tvořit.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] BSI. *Nationale Strategie zum Schutz Kritischer Infrastrukturen (KRITIS-Strategie)* [online]. Berlin, 2011 [cit. 2013-04-27]. Dostupné z: http://www.kritis.bund.de/SharedDocs/Downloads/BBK/DE/Publikationen/PublikationenKritis/Nat-Strategie-Kritis_PDF.pdf?__blob=publicationFile
- [2] EU. *Zelená kniha o Evropském programu pro ochranu kritické infrastruktury* [online]. Brusel, 2004 [cit. 2013-04-27]. Dostupné z: www.kr-stredocesky.cz/NR/rdonlyres/FC39597C-9489-49E1-A4D2-D89BA8051723/0/KIZelen%C3%A1knihaCOM5762005.pdf
- [3] FUCHS, Pavel, KELEMEN, Miroslav, SOUŠEK, Radovan, ZAJÍČEK, Jaroslav a HAVLÍČEK, Jiří. *Dopravní infrastruktura jako prvek kritické infrastruktury: hodnocení kritičnosti v ČR*. První. Košice: Vysoká škola bezpečnostního manažerstva, 2011, 122 s. ISBN 978-80-89282-56-2
- [4] GORDON, Kathryn, DION, Maeve. *Protection of Critical Infrastructure and the Role of Investment Policies relating to National Security* [online]. Paris : OECD, 2008. 11 s [cit. 2013-04-27]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/daf/inv/investment-policy/40700392.pdf>
- [5] Komise Evropského společenství. *Sdělení Komise o Evropském programu na ochranu kritické infrastruktury č. 786 ze dne 12. 12. 2006 v konečném znění* [online]. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2006, s. 13 [cit. 2013-04-27]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2006:0786:FIN:CS:PDF>
- [6] *Koncepce ochrany obyvatelstva: do roku 2013 s výhledem do roku 2020. 112: odborný časopis požární ochrany, integrovaného záchranného systému a ochrany obyvatelstva*. Praha: MV-generální ředitelství HZS ČR, 2008, č. 4, s. 16. ISSN 1213-7057.
- [7] *Kritická infrastruktura. Hasičský záchranný sbor ČR: Krizové řízení* [online]. 2011 [cit. 2013-04-24]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/web-krizove-rizeni-a-cnp-kriticka-infrastruktura-kriticka-infrastruktura.aspx>
- [8] MINISTERSTVO VNITRA SR. *Koncepcia kritickej infraštruktúry v Slovenskej republike a spôsob jej ochrany a obrany*. Bratislava, 2006.
- [9] MINISTERSTVO VNITRA SR. *Národný program pre ochranu a obranu kritickej infraštruktúry v Slovenskej republike*. Bratislava, 2007.

- [10] MINISTERSTVO VNITRA. Metodika zpracování plánů krizové připravenosti podle § 17 až 18 nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů. Praha, 2011.
- [11] MINISTERSTVO VNITRA. *Komplexní strategie ČR k řešení problematiky KI a Národní program ochrany kritické infrastruktury* [online]. Praha, 2009 [cit. 2013-04-27]. Dostupné z: http://krizport.firebrno.cz/file/132_1_1/
- [12] MOZGA, Jaroslav, VÍTEK, Miloš a KOVÁŘÍK, František. *Kritická infrastruktura společnosti*. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2008, 156 s. ISBN 978-807-0412-992.
- [13] MOZGA, Jaroslav. *Kritická infrastruktura a veřejná správa. The science for population protection*. Lázně Bohdaneč: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, Institut ochrany obyvatelstva, 2008, č. 13. ISSN 1803-568x.
- [14] Novelizace zákona o krizovém řízení. *Monitor: zahraničního odborného tisku*. Lázně Bohdaneč: Pracoviště informací, analýz a speciálních databází IOO, 2011, roč. 17, č. 1.
- [15] OSTŘÍŽEK, Jan a kol. *Public private partnership: příležitost a výzva*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2007, 284 s. ISBN 978-80-7179-744-9.
- [16] Předpis č. 432 ze dne 22. 12. 2010: Nařízení vlády o kritériích pro určení prvku kritické infrastruktury. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2010, 149/2010.
- [17] RCB. *Narodowy Program Ochrony Infrastruktury Krytycznej* [online]. Varšava, 2013 [cit. 2013-04-27]. Dostupné z: <http://rcb.gov.pl/wp-content/uploads/NPOIK-za%C5%82%C4%85cznik-1.pdf>
- [18] ROSINOVÁ, Marika. Aktuální stav určení prvků kritické infrastruktury v České republice. *112: odborný časopis požární ochrany, integrovaného záchranného systému a ochrany obyvatelstva* [online]. Praha: MV-generální ředitelství HZS ČR, 2012, XI, 10/2012 [cit. 2013-04-24]. ISSN 1213-7057. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/informacni-servis-casopis-112-2012-casopis-112-rocnik-xi-cislo-10-2012.aspx?q=Y2hudW09NQ%3D%3D>
- [19] ŘÍHA, Josef. *Typologické znaky kritické infrastruktury. The science for population protection*. Lázně Bohdaneč: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, Institut ochrany obyvatelstva, 2009, č. 1. ISSN 1803-568x

- [20] Sdělení Evropské komise Radě a Evropskému parlamentu: Ochrana kritické infrastruktury při boji proti terorismu č. 702 ze dne 20. 10. 2004 v konečném znění. Brusel, 2004.
- [21] Směrnice Rady 2008/114/ES ze dne 8. prosince 2008 o určování a označování evropských kritických infrastruktur a o posouzení potřeby zvýšit jejich ochranu. In: *Úřední věstník Evropské unie*. 2008.
- [22] ŠENOVSKEÝ, Michail, ADAMEC, Vilém a ŠENOVSKEÝ, Pavel. *Ochrana kritické infrastruktury*. 1. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2007, 141 s. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-025-8.
- [23] ŠTĚPÁN, Miroslav. *Zvýšení ochrany kritické infrastruktury EU a ČR: naléhavá bezpečnostní výzva*. Sborník Mezinárodní konference „Bezpečnostní budoucnost EU a ČR: Jak jsme připraveni“ [online], Praha : CESES, IOOLB, 2007, s. 70-75 [cit. 2013-04-27]. Dostupné z: http://ceses.cuni.cz/CESES-76-version1-Sbornik_cesky.pdf
- [24] VYMĚTAL, Štěpán. *Krizová komunikace a komunikace rizika*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009, 176 s. Psyché (Grada). ISBN 978-80-247-2510-9.
- [25] Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2011, Částka 44, s. 1114-1134.
- [26] Zákon č. 430 ze dne 21. prosince 2010, kterým se mění zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2011.
- [27] Zákon č. 45/2011 z 8. februára 2011 o kritickej infraštruktúre. In: *Zbierka zákonov Slovenskej republiky*. 2011, Čiastka 19, s. 434-442.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A: Řízený rozhovor s pracovníkem Hasičského záchranného sboru

Příloha B: Seznam prvků kritické infrastruktury v Pardubickém kraji

Příloha A

Rozhovor se konal 29. 3. 2013 v Pardubicích v univerzitní aule a trval přibližně 2 hodiny.

1. Kdo se podílí na vytváření seznamu objektů KI na území Pardubického kraje (PK)?

Na tomto uvedeném seznamu se podílí vláda ČR, jednotlivá ministerstva a Ústřední správní úřady. Vláda formou usnesení a jednotlivá ministerstva a Ústřední správní úřady formou nařízení obecné povahy. Hasičský záchranný sbor (HZS) ČR v této oblasti může spolupracovat.

2. Které objekty tvoří seznam kritické infrastruktury na území PK, popřípadě ČR?

Operační a informační střediska (OPIS) základních složek integrovaného záchranného systému (IZS), Správa železničních dopravních cest, Správa sociálního zabezpečení, Úřad práce (datová infrastruktura) a Radiační monitorovací síť (RMS).

Mohl byste uvést konkrétní příklady objektů?

Jsou to zásobníky ropy (Paramo, a.s., Kostelec u Heřmanova Městce), elektrárny (Chvaletice, Opatovice nad Labem), přenosová distribuční soustava, Česká pošta (důležité objekty České pošty), telekomunikační vedení a vysílače. Další objekty jsou uvedeny v Krizovém plánu Pardubického kraje a v Krizovém plánu obce s rozšířenou působností (ORP) Pardubice.

Mají krajští hasiči na starost seznam objektu KI daného kraje?

Krajské ředitelství HZS uvedený seznam spravuje a předává ho na jednotlivé obce s rozšířenou působností v rámci krizového plánování.

3. Co všechno zahrnuje seznam objektu KI?

Vždy obsahuje označení prvku, druh odvětví, určení nadřízeného správního úřadu a jaký je to kraj (obec nebo ORP).

4. Jaké jsou objekty kritické infrastruktury v PK?

Především velké peněžní ústavy, banky, velké závody atd.

Mohl byste zmínit příklady konkrétních objektů?

Konkrétně to je Česká spořitelna, Komerční banka, ČSOB, MERO ČR, PARAMO, Státní úřad pro jadernou bezpečnost (SÚJB), HZS ČR, Policie, Zdravotnická záchranná služba (ZZS), Správa železniční dopravní cesty (SŽDC) a další.

5. Jaké jsou povinnosti subjektů kritické infrastruktury?

Zabezpečit ochranu svých objektů a na základě výzvy HZS zpracovat plán krizové připravenosti a určit styčného pracovníka, který musí mít požadovanou kvalifikaci. Způsob zabezpečení ochrany je na subjektu KI a případně na nadřízeném ústředním správním úřadu. Tyto informace jsou přesně uvedeny v krizovém zákoně č. 240/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

6. Můžete uvést významné konkrétní objekty KI, které patří k jednotlivým prvkům KI na území PK?

Úplná informace patří k utajovaným informacím.

Mohl byste alespoň v obecné rovině zmínit některé objekty?

Řadí se zde nouzové služby (například lékařské), OPIS základních složek IZS, PARAMO, a. s., SÚJB, HZS ČR a další, které již byly zmíněné.

7. Které z těchto objektů mají nějaký speciální režim (např. posílenou ochranu, posílené zásobování energií, utajení polohy)?

Je zde speciální ochrana. Jsou to informace, které mají charakter utajovaných, sdělit je nemohu.

8. V čem spočívá u vybraných objektů v Pardubickém kraji zvýšená ochrana?

Zajištění ochrany objektu kritické infrastruktury je zcela závislé na subjektu KI, který by ve vlastním zájmu měl posoudit, zda je zabezpečení dostatečně efektivní ve vztahu bezpečnosti a vynaložených nákladů na zajištění.

9. Které objekty nemají zvýšenou ochranu na území PK?

Krajské ředitelství HZS ČR tyto objekty nekontroluje, proto zde tyto informace nejsou vedeny.

10. Počítá se s ochranným opatřením u objektů KI?

Ano.

V jakých případech se s ním počítá?

Při vyhlášení krizového stavu, podle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení ve znění pozdějších předpisů. V tomto případě má objekt KI nárok například na přednostní zásobování. Zajištění ochrany objektů kritické infrastruktury je vždy specifické k charakteru objektu, umístění, jeho významu, postavení v systému objektů u subjektu KI i celkového hospodářského, bezpečnostního, společenského a obranného významu.

11. U kterých objektů je posíleno zásobování elektrickou energií?

Některé subjekty mohou být přednostně zásobovány v rámci regulačních opatření pro dodávky elektrické energie (zemního plynu, tepla). Některé objekty mohou být zabezpečeny náhradními zdroji elektrické energie nebo podmínkami pro připojení náhradního zdroje elektrické energie. Jsou to například nemocnice, OPIS IZS a další.

Má operátor zajišťující mobilní telekomunikaci pro nouzové telefony povinnost zajistit funkci déle než ostatní operátoři v případě výpadku proudu?

Operátoři by měli být schopni pokrýt postižené území vlastními vysílači. Některé jiné vysílače jsou zabezpečeny náhradními zdroji elektrické energie. OPIS příslušného kraje mají záložní agregáty, které jsou schopny splnit celkovou kapacitu v případě výpadku elektrického proudu.

Jakou schopnost provozu mobilní komunikace má systém „Matra“ ve srovnání s ostatními operátory z hlediska odolnosti při výpadku proudu?

Tento systém umožňuje vzájemnou komunikaci složek IZS. Je kódovaný, aby nemohl být narušen. Základní vysílací stanice jsou zabezpečeny pomocí agregátů. Systém dalších operátorů (např. i Matra) je pokryt tzv. buňkami, tj. anténními stožáry. Záleží, jestli je umístěna záložní baterie nebo záložní agregát. Určené území bývá pokryto 3 až 4 buňkami, podle kapacity záložních baterií.

12. Jsou instalace ochranných prvků (např. náhradní zdroj elektrické energie, oplocení, vlastní jednotka podnikových hasičů) vymahatelné od subjektů KI formou např. sankcí?

Kontrolovat a případně sankcionovat subjekt KI mohou pouze nadřízené ústřední správní úřady. Z hlediska krizového řízení se nekontroluje, ale je možné provést kontrolu z hlediska Státního požárního dozoru (SPD). Bezpečnost uvedených podniků se kontroluje na základě tematických kontrol, které jsou provedeny ve smyslu ustanovení § 31 odstavec 1 písm. a) a h) a § 35 písm. a) a c) zákona o právních osobách a § 45 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu Státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci). Dále se bezpečnost zainteresovaných podniků kontroluje prostřednictvím tzv. oznámení kontroly dle zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií zaslané Českou inspekcí životního prostředí. Této kontroly se zúčastňují HZS Pardubického kraje, Česká inspekce životního prostředí, Inspektorát bezpečnosti práce, Krajská hygienická stanice. Z hlediska HZS provádíme kontroly z hlediska prevence (tzn. oddělení stavební prevence, kontrolní činnosti a zjišťování příčin požáru společně s oddělením Krizového řízení a ochrany obyvatelstva. O uvedené kontrole je sestaven zápis a zjištěné nedostatky musejí být ve stanovených termínech odstraněny. Z hlediska subjektu KI se takto neuvažuje.

Udělili jste už nějakému subjektu vlastníci objekt KI sankci a za co?

HZS kraje, oddělení krizového řízení a ochrany obyvatelstva není oprávněno sankcionovat subjekty KI, jediné z hlediska SPD. Tuto pravomoc má oddělení stavební prevence, které zajišťuje kontrolní činnosti a zjišťování příčin požáru, avšak z hlediska zabezpečení požární ochrany.

13. Které zákony nařizují objektům pracujícím s nebezpečnými látkami zřídit vlastní jednotku podnikových hasičů?

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně ve znění pozdějších předpisů.

Jsou na podnikové hasiče kladeny stejné požadavky jako na hasiče HZS ČR?

V zákoně č. 133/1985 Sb., o požární ochraně ve znění pozdějších předpisů nejsou legislativně stanoveny rozdíly.

14. Které z objektů KI na území Pardubického kraje patří z velké části státu a které soukromým vlastníkům?

Z větší části to jsou soukromí vlastníci například PARAMO, a. s., tepelné elektrárny (Chvaletice, Opatovice nad Labem), Česká spořitelna, ČSOB. Ke státním například patří OPIS základních složek IZS, SÚJB, HZS ČR, Monitorovací a radiační síť a další.

15. Existují rozdíly mezi zájmy soukromého vlastníka objektu KI a zájmy státu?

Samozřejmě, v zájmu státu je, aby vlastník na vlastní náklady zajistil co nejvyšší bezpečnost, optimálně vyráběl a zajistil pracovní místa pro pracující. Vlastník musí volit optimální úroveň bezpečnosti a stanovit náklady na zajištění bezpečnosti. I z hlediska SPD je důležité, aby soukromí sektor vyráběl a zároveň zabezpečoval požadovanou úroveň požární ochrany.

16. Je část veřejného zájmu, která není dostatečně podložena právní normou, nutící soukromého vlastníka do ochrany objektu KI nad úroveň jeho vlastních zájmů?

Žádný zákon nebo právní norma vlastníka nenutí. Sám vlastník se může rozhodnout v případě přerušení dodávky elektrického proudu pro agregát, aby mu objekt KI fungoval. U nemocnic není možné při výpadku dodávky elektrického proudu, aby se přerušila operace. Proto se provádějí tzv. certifikáty kvality, které podmiňují zabudování náhradního elektrického zdroje (interní předpisy ve zdravotnictví).

17. Jsou tato nařízení problemická z hlediska narušení hospodářské soutěže?

Je možné uvést příklad z hlediska tzv. přednostního zásobování. Krajské ředitelství HZS může v rámci plánu nezbytných dodávek požádat prostřednictvím Správy státních hmotných rezerv o agregáty, formou přes nadřízený orgán Generálního ředitelství HZS ČR. Jinak není možné uložit povinnost zajistit objekt KI náhradním zdrojem z hlediska USÚ.

Jsou tyto investice dotovány ze strany státu nebo územních samosprávných celků či jsou hrazeny na úkor vlastníka?

Náklady na zajištění bezpečnosti objektu KI jsou záležitostí vlastníka, lze však dohledat dotační tituly v rámci EU. Územní samospráva nebo USÚ finančně nepodporují zabezpečení objektů KI, pokud jimi nejsou samy.

Příloha B

Seznam prvků kritické infrastruktury v Pardubickém kraji

Poř.	Oblast	Označení prvku	Provozovatel	Odpovědnost
1.	Ropa a ropné produkty	36 Produktovod	Čepro, a. s.	SSHR
2.	Ropa a ropné produkty	72 Vnitrostátní ropovod	MERO, a. s.	SSHR
3.	Ropa a ropné produkty	81 Koncové zařízení pro předávání ropy	MERO, a. s.	SSHR
4.	Ropa a ropné produkty	88 Komplex zásobníků ropy a PHM	Paramo, a. s.	SSHR
5.	Ropa a ropné produkty	89 Technický dispečink	Paramo, a. s.	SSHR
6.	Ropa a ropné produkty	90 Rafinérie	Paramo, a. s.	SSHR
7.	Ropa a ropné produkty	91 Komplex zásobníků PHM	Union Consulting, s. r. o.	SSHR
8.	Ropa a ropné produkty	92 Technický dispečink	Union Consulting, s. r. o.	SSHR
9.	Ropa a ropné produkty	93 Produktovod	Union Consulting, s. r. o.	SSHR
10.	Doprava	010	Správa železniční dopravní cesty, státní organizace	MD
11.	Finanční trh a měna	Objekt 30	Česká spořitelna, a.s	ČNB
12.	Finanční trh a měna	Objekt 45	Komerční banka, a.s.	ČNB
13.	Finanční trh a měna	Objekt 65	ČSOB, a.s.	ČNB
14.	Nouzové služby	Krajské zdravotnické operační středisko	Zdravotnická záchranná služba Pardubického kraje	MV
15.	Nouzové služby	Integrované operační středisko odboru Krajského ředitelství policie Pardubického kraje	Krajské ředitelství policie Pardubického kraje	MV
16.	Nouzové služby	Školící a záložní operační středisko	Vyšší policejní škola Ministerstva vnitra v Pardubicích	MV

17.	Nouzové služby	Operační středisko HZS Pardubického kraje	HZS Pardubického kraje	MV
18.	Nouzové služby	Radiační monitorování, stálá měřicí a odběrová místa	Státní úřad pro jadernou bezpečnost	SÚJB
19	Veřejná správa	Datová infrastruktura	Okresní správa sociálního zabezpečení Pardubice	MPSV
20.	Veřejná správa	Datová infrastruktura	Úřad práce ČR – krajská pobočka v Pardubicích	MPSV

Zdroj: vlastní